

BỘ XÂY DỰNG
TRƯỜNG ĐHXD MIỀN TÂY
ĐÁP ÁN – THANG ĐIỂM
KỲ THI KTHP HỌC KỲ III NĂM HỌC 2023-2024
Trình độ: ĐẠI HỌC; Ngày thi: 15/8/2024
Môn: TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN
ĐÁP ÁN ĐỀ THI CHÍNH THỨC
(Đáp án - thang điểm gồm 03 trang)

STT	NỘI DUNG	ĐIỂM
1	Anh (chị) hãy trình bày khái niệm và cho ví dụ về phạm trù nguyên nhân và kết quả. So sánh phạm trù nguyên nhân với nguyên cơ. <i>(SV trình bày đảm bảo các ý sau)</i>	3,0 đ
	Nguyên nhân là phạm trù chỉ sự tương tác lẫn nhau giữa các mặt trong một sự vật, hiện tượng hoặc giữa các sự vật, hiện tượng với nhau gây nên những biến đổi nhất định. <i>Ví dụ:</i>	1,0
	Kết quả là phạm trù chỉ những biến đổi xuất hiện do sự tương tác giữa các yếu tố mang tính nguyên nhân gây nên. <i>Ví dụ:</i>	1,0
	So sánh nguyên nhân và nguyên cơ: <i>Nguyên nhân:</i> là yếu tố cơ bản hình thành nên kết quả. <i>Nguyên cơ:</i> xuất hiện đồng thời với nguyên nhân, nhưng không phải là yếu tố cơ bản gây nên kết quả.	1,0
	Tổng điểm câu 1	3,0 đ
2	Anh (chị) hãy trình bày ý nghĩa phương pháp luận của nguyên lý về sự phát triển, liên hệ thực tiễn. <i>(SV trình bày đảm bảo các ý sau)</i>	3,0 đ
	Nghiên cứu nguyên lý về sự phát triển giúp chúng ta nhận thức được rằng, muốn nắm được bản chất, khuynh hướng phát triển của sự vật, hiện tượng thì phải tự giác tuân thủ nguyên tắc phát triển, tránh tư tưởng bảo thủ, trì trệ. Nguyên tắc này yêu cầu: <i>Thứ nhất</i> , khi nghiên cứu, cần đặt đối tượng vào sự vận động, phát hiện xu hướng biến đổi của nó để không chỉ nhận thức nó ở trạng thái hiện tại, mà còn dự báo được khuynh hướng phát triển trong tương lai.	0,5
	<i>Thứ hai</i> , cần nhận thức được rằng, phát triển là quá trình trải qua nhiều giai đoạn, mỗi giai đoạn có đặc điểm, tính chất, hình thức khác nhau nên cần tìm hình thức, phương pháp tác động phù hợp để thúc đẩy hoặc kìm hãm sự phát triển đó.	0,5
	<i>Thứ ba</i> , phải sớm phát hiện và ủng hộ đối tượng mới hợp quy luật, tạo điều kiện cho nó phát triển; chống lại quan điểm bảo thủ, trì trệ, định kiến.	0,5

	<i>Thứ tư, trong quá trình thay thế đối tượng cũ bằng đối tượng mới phải biết kế thừa các yếu tố tích cực từ đối tượng cũ và phát triển sáng tạo chúng trong điều kiện mới.</i>	0,5
	<i>SV lựa chọn một trong bốn hoặc cả bốn nội dung để liên hệ thực tiễn.</i>	1,0
	Tổng điểm câu 2	3,0 đ
3	Anh (chị) hãy phân tích tính độc lập tương đối của ý thức xã hội trong mối quan hệ với tồn tại xã hội. <i>(SV trình bày đảm bảo các ý sau)</i>	4,0 đ
	<i>Thứ nhất, ý thức xã hội thường lạc hậu hơn tồn tại xã hội.</i> Lịch sử xã hội loài người cho thấy, nhiều khi xã hội cũ đã mất đi rất lâu, song ý thức xã hội do xã hội đó sản sinh ra vẫn tiếp tục tồn tại. Điều này biểu hiện rõ nhất ở các khía cạnh khác nhau của tâm lý xã hội như truyền thống, thói quen và nhất là tập quán. Vì vậy, muốn xây dựng xã hội mới nhất định phải từng bước xóa bỏ được những tàn dư, những tư tưởng và ý thức xã hội cũ song song với việc bồi đắp, xây dựng và phát triển ý thức xã hội mới. Tuy nhiên, khi thực hiện những nhiệm vụ này thì không được nóng vội.	1,0
	<i>Thứ hai, ý thức xã hội có thể vượt trước tồn tại xã hội.</i> Triết học Mác - Lênin thừa nhận rằng, ý thức xã hội thường lạc hậu hơn tồn tại xã hội nhưng cũng có thể vượt trước tồn tại xã hội. Thực tế, trong những điều kiện nhất định, nhiều tư tưởng khoa học và triết học có thể vượt trước tồn tại xã hội của thời đại rất xa. Sở dĩ ý thức xã hội có khả năng đó là do nó phản ánh đúng những mối liên hệ logic, khách quan, tất yếu, bản chất của tồn tại xã hội. Lịch sử đã cho thấy nhiều dự báo của các nhà tư tưởng lớn phải sau một thời gian, có thể ngắn hoặc rất dài, mới được thực tiễn xác nhận.	0,75
	<i>Thứ ba, ý thức xã hội có tính kế thừa.</i> Tiến trình phát triển đời sống tinh thần của xã hội loài người cho thấy rằng, các quan điểm lý luận, các tư tưởng lớn của thời đại sau bao giờ cũng dựa vào những tiền đề đã có từ các giai đoạn lịch sử trước đó. Cần lưu ý rằng, trong các xã hội có giai cấp thì các giai cấp khác nhau sẽ kế thừa những di sản khác nhau của những giai đoạn trước. Giai cấp tiến bộ đang lên sẽ chọn kế thừa những tư tưởng tiến bộ của thời đại trước; trái lại, giai cấp lỗi thời, đi xuống bao giờ cũng chọn tiếp thu những tư tưởng và lý thuyết bảo thủ, phản tiến bộ để cố gắng tìm cách duy trì sự thống trị của mình.	0,75

<i>Thứ tư</i>, sự tác động qua lại giữa các hình thái ý thức xã hội. Các hình thái ý thức xã hội phản ánh tồn tại xã hội theo những cách khác nhau, có vai trò khác nhau trong xã hội và trong đời sống của con người. Tuy nhiên, ở các thời đại lịch sử khác nhau, trong những hoàn cảnh khác nhau dù vai trò của các hình thái ý thức xã hội không giống nhau nhưng chúng vẫn có sự tác động qua lại với nhau.	0,75
<i>Thứ năm</i>, ý thức xã hội tác động trở lại tồn tại xã hội. Tồn tại xã hội chịu sự tác động trở lại của ý thức xã hội là một biểu hiện khác của tính độc lập tương đối của ý thức xã hội. Sự tác động trở lại đối với tồn tại xã hội của các hình thái ý thức xã hội mạnh hay yếu còn phụ thuộc vào những điều kiện lịch sử cụ thể, vào các quan hệ kinh tế vốn là cơ sở hình thành các hình thái ý thức xã hội. Vì vậy, cần phân biệt ý thức xã hội tiến bộ với ý thức xã hội lạc hậu, cản trở sự tiến bộ xã hội.	0,75
Tổng điểm câu 3	4,0 đ